

ภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา*

Representations of the Evil Female Protagonist in *Kra-chao-sri-da*, a Television Drama

หนิว ลูรอง^{1*} และจันทรสุดา ไชยประเสริฐ²
Niu Lurong^{1*} and Jansuda Chaiprasert²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก, หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

¹ Ph.D. Candidate, Doctor of Arts, Program in Communicative Thai as a Second Language, Huachiew Chalermprakiet University.

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

² Lecturer, Department of Language studies, Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalermprakiet University.

*Corresponding author, E-mail: jessie599900@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* ขอบเขตของการวิจัยคือ ตัวละครร้ายเพศหญิงที่ชื่อว่า รำนำ ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* ออกอากาศในปี พ.ศ. 2564 โดยช่องวัน มีทั้งหมด 16 ตอน ผลการวิจัยพบว่า ภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงมี 4 ภาพแทน ได้แก่ 1) ผู้ที่ขาดความอบอุ่น คือ กำพร้าพ่อและถูกเพื่อนร่วมเรียนดูถูก 2) ผู้ที่มีนิสัยไม่ดี คือ เห็นแก่ตัว มีความฟุ้งเฟ้อ และใช้ความสวยงามเพื่อหาประโยชน์ 3) ผู้ไม่มีศีลธรรม คือ เป็นคนชอบโกหก ไม่มีความกตัญญูกตเวทียิ่ง ไม่รู้จักพอ และเป็นชู้กับสามีคนอื่น และ 4) ผู้หญิงที่มีเสน่ห์ เป็นผู้หญิงมีความสวยงาม เข้ากับสังคมได้ง่าย และเอาใจผู้ชายเก่ง จากภาพแทนทั้งหมด พบว่า ภาพแทนผู้ที่ขาดความอบอุ่น ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงพยายามหาวิธีการสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรม และความถูกต้อง

คำสำคัญ: ละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา*, ภาพแทน, ตัวละครร้ายเพศหญิง

Abstract

This article aimed to study representations of the evil female protagonist called *Rumnum* in sixteen episodes of *Kra-chao-sri-da*, a television drama broadcasted on One Channel in 2021. The study found four representations of the protagonist studied, including 1) a deserted person, having no father and being bullied by classmates. 2) A mischievous person, being selfish; extravagant; and trading her beauty. 3) An immoral person, lying; ungrateful; greedy; and adulterous. 4) A charming woman, beautiful; socialized; and male pleasing. By all representations, it seemed that being deserted person initiated evilness in the protagonist; as a woman, she tried to build her self-esteem without ethical restraint or righteousness.

Keywords: Kra-chao-sri-da, a television drama; representation; evil female protagonist

บทนำ

ปัจจุบันนี้ละครโทรทัศน์มีบทบาทต่อบุคคลในสังคมเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพราะละครโทรทัศน์เป็นสื่อเพื่อความบันเทิงชนิดหนึ่งที่มีลักษณะแสดงเป็นเรื่องราวคล้ายชีวิตของคนในสังคม ดังที่ อดอง ลิงห์ ล่าพอง (2557) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์ถือเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานเท่ากับ คนทั้งโลก รวมถึงผู้ชมชาวไทยด้วยเช่นกัน ละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่อยู่ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันของผู้ชมมากที่สุด เป็นเสมือนเพื่อนสนิทที่ช่วยถ่ายทอดกระจายข้อมูลข่าวสาร สารบันเทิงในการรับชม การนำเสนอวิถีการดำเนินชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ยังเป็นครูในการช่วยสั่งสอนอบรมบ่มเพาะค่านิยม จริยธรรมด้วย

ตัวละคร เป็นองค์ประกอบสำคัญมากในละครโทรทัศน์ เป็นบุคคลที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นให้แสดง พฤติกรรมตามเหตุการณ์ และสร้างการรับรู้ หรือต่อยอดเรื่องราวที่ต้องการ ตลอดจนตัวละครเหล่านั้นได้ ทำหน้าที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้ชม ซึ่งในละครโทรทัศน์แต่ละเรื่องมักจะมีทั้งตัวละครเอก และตัวละครร้าย ในกระบวนการสร้างตัวละคร มักจะมีการสร้างภาพแทนของตัวละครไปด้วย ภาพแทน คือ ผลของการให้ความหมายแทนสิ่งหนึ่งหรือเป็นปรากฏการณ์หนึ่งซึ่งมีการให้คุณค่าและต่อยอดไว้ด้วยอุดมการณ์ของสังคม ดังที่ เอกรัฐ เลหาทัญญวณิชย์ (2551) ให้ความหมายกับภาพแทนไว้ว่า ภาพแทน (Representation) หมายถึง ผลผลิตทางความหมายที่คนในสังคมสร้างขึ้นให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยผ่านภาษา เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความคิดและภาษา ซึ่งทำให้เราสามารถตีความโลกวัตถุจริง ๆ ผู้คน เหตุการณ์หรือจินตนาการ สร้างโลกสมมุติ และผู้คนร่วมกับเหตุการณ์สมมุติเหล่านั้นได้

กระเช้าสีดา เป็นละครโทรทัศน์ไทยแนวดราม่า เคยสร้างเป็นละครโทรทัศน์มาแล้วเมื่อปี พ.ศ. 2537 ครั้งที่สองนำกลับมาสร้างใหม่ในปี พ.ศ. 2564 และได้รับรางวัล THAILAND ZOCIAL AWARDS ครั้งที่ 10 ซึ่งเป็นงานประกาศรางวัลโซเชียลที่ได้จัดขึ้นเพื่อเชิดชูแบรนด์ อินฟลูเอนเซอร์ และบุคคลในวงการบันเทิงที่ทำผลงานยอดเยี่ยมบนโลกโซเชียล ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีการสร้างตัวละครร้ายที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างเด่นชัด ตัวละครร้าย คือ ตัวละครที่เป็นฝ่ายตรงข้ามกับตัวละครเอก มีบทบาทขัดขวางทำให้ตัวละครเอกไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย มักจะมีภาพแทนทางด้านลบที่มีบทบาทเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้แก่ผู้ชมในสังคม เพื่อสะท้อนให้ผู้ชมหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องตาม ค่านิยมทางสังคม

จากการค้นคว้าข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีภาพแทนหลากหลายและมีบทบาทการเป็นแบบอย่างทางลบให้แก่ผู้ชมในสังคมอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา*

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา*

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับภาพแทนมาใช้ในการศึกษา ซึ่ง กาญจนา แก้วเทพ (2545) ได้กล่าวว่า ภาพแทน ไม่ได้เป็นสิ่งหรือผลผลิตที่เคยมีอยู่มาก่อน แต่เป็นผลผลิตของการประกอบสร้างขึ้นมาใหม่ ซึ่งภาพแทนนั้นจะออกมาเป็นอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับภาพแทนนั้นถูกนำเสนออย่างไร ภาพแทน จึงเป็นการสร้างความหมายใหม่ให้แก่สิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิด ความเชื่อ หรืออุดมการณ์ของสังคม เพื่อให้คนในสังคมได้รับรู้เกี่ยวกับความหมายนั้น ๆ ผ่านการให้คำนิยาม การเล่าเรื่อง หรือการพูดถึงสิ่ง ๆ นั้น

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยของงานวิจัยนี้ คือ ตัวละครหญิงที่ชื่อ รำนำ ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* ออกอากาศในปี พ.ศ. 2564 โดยชองวัน มีทั้งหมด 16 ตอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ (Textual Analysis) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์ ภาพแทน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษาและรวบรวมละครโทรทัศน์ที่สร้างจากนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน เนื่องจากผลงานของกฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่จะเขียนสะท้อนสังคมไทย จนได้รับการยกย่องว่าเป็น ราชนิแห่งนวนิยายชีวิต
3. คัดเลือกละครโทรทัศน์ที่สร้างจากนวนิยายของ กฤษณา อโศกสินและได้รับรางวัล THAILAND ZOCIAL AWARDS 2022 ได้แก่ *กระเช้าสีดา*
4. วิเคราะห์ภาพแทนของตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา*
5. นำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ พบว่า ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีตัวละครร้ายเพศหญิงตัวเดียว ได้แก่ รำนำ ซึ่งเป็นภาพแทนของหญิงร้ายที่มีลักษณะภายนอกเป็นคนหวังดี แต่ภายในจิตใจประสงค์ร้าย โดยการศึกษา ภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* พบลักษณะความเป็นหญิงร้าย ดังนี้

1. ผู้ที่ขาดความอบอุ่น

ความอบอุ่น เป็นความรู้สึกหนึ่งที่เราจะได้มาจากคนอยู่รอบตัว อาจจะเป็นความอบอุ่นจากสมาชิกของครอบครัว อาจจะเป็นความอบอุ่นจากเพื่อนร่วมเรียน เป็นต้น ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นคนที่ขาดความอบอุ่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 กำพร้าพ่อ

ผู้กำพร้าพ่อ หมายถึง คนที่มีครอบครัวไม่สมบูรณ์เนื่องจากไม่มีพ่อเพราะพ่อเสียชีวิตหรือหย่าร้างกับแม่ไป การเป็นผู้กำพร้าพ่อ มักจะขาดความอบอุ่นจากผู้ใหญ่ที่เป็นเพศชาย ในละครโทรทัศน์

เรื่อง *กระเช้าสีดา* รำนำเป็นคนที่กำลังทำพ้อตั้งแต่เด็ก ได้คุณลือเป็นผู้ปกครอง จึงเห็นคุณลือเป็นผู้ชายสำคัญคนหนึ่งสำหรับตนเอง ตัวอย่างเช่น รำนำขอไปเที่ยวทะเลกับคุณลือและคุณน้ำพิงค์เพราะตั้งใจจะแย่งคุณลือจากคุณน้ำพิงค์ แต่ถูกคุณลือปฏิเสธอย่างเด็ดขาด รำนำก็ทำท่าทางน้อยใจ และเล่าความยากลำบากของการใช้ชีวิตกับแม่สองคนเพราะกำพ้อให้คุณน้ำพิงค์ฟัง ทำให้คุณน้ำพิงค์เห็นใจรำนำและอนุญาตให้รำนำไปเที่ยวทะเลด้วยกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รำนำ : “ไม่เป็นไรคะคุณน้ำพิงค์ รำผิดเองที่รำลืมหันตัวคะ รำขอโทษนะคะคุณอา คนอื่นเขาก็มีพ้อพาไป แต่ว่ารำมีแต่แม่ แล้วรำก็เป็นลูกคนใช้ ไม่มีโอกาสได้ไปเที่ยวทะเลแบบนี้ รำก็แค่ว่าใจที่เห็นคุณอาอยู่กับคุณน้ำพิงค์ได้ไปทะเลนะคะ แต่รำลืมหันไปว่า คุณอาต้องการเวลาส่วนตัว รำไม่ไปก็ได้คะ คุณน้ำพิงค์เก็บเปลือกหอยมาฝากรำด้วยนะคะ”

คุณน้ำพิงค์ : “เดี๋ยวรำ ถ้าอยากไปทะเลก็ไปด้วยกันสิ ไม่เอา ไม่ร้องให้แล้วเนอะ”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่ขาดความอบอุ่นเนื่องจากกำพ้อ การเสียพ้อทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงกลายเป็นคนที่ไม่มีความอบอุ่นที่สมบูรณ์ขาดความรักและความอบอุ่นจากผู้ใหญ่ที่เป็นเพศชาย ตัวละครร้ายเพศหญิงจึงนับถือผู้ใหญ่เพศชายที่เป็นผู้ปกครองแทนพ้อเป็นคนสำคัญยิ่งของตนเอง พยายามติดตามผู้ใหญ่เพศชายคนนั้นไปทุกเวลาทุกสถานที่เพื่อไม่ให้ผู้หญิงคนอื่นแย่งความรักของตนเองไป และยังพยายามทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่เพศชายคนนี้กับผู้หญิงคนอื่นโดยไม่นึกถึงความรู้สึกของทุกคนนอกจากของตนเอง

1.2 ถูกเพื่อนร่วมเรียนดูถูก

การถูกดูถูก เป็นความรู้สึกที่ไม่ดีในด้านการถูกทำร้ายศักดิ์ศรีการเป็นมนุษย์ ไม่ได้ได้รับความเคารพนับถือจากคนอื่น ซึ่งคนที่เคยถูกดูถูก มักจะเกิดอารมณ์เสียเนื่องจากคนอื่นไม่เห็นคุณค่าของตนเองและอาจจะเกิดความคิดที่จะพยายามกลายเป็นคนที่อยู่เหนือกว่าคนอื่น เพื่อได้รับความเคารพนับถือจากคนอื่น เป็นต้น ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* รำนำเคยถูกเพื่อนร่วมเรียนทำร้ายเพราะการเป็นลูกคนใช้ นอกจากถูกแกล้งแล้ว ยังเคยถูกเพื่อนร่วมเรียนทิ้งขยะบนโต๊ะเกือบทุกวัน จนกระทั่งตนเองต้องใช้วิธีการโกหกว่าตนเองมีบ้านหลังใหญ่ เป็นลูกคนรวยเพื่อปิดบังความจริงที่แม่เป็นคนใช้ เพื่อนเรียนในมหาวิทยาลัยถึงยอมรับคบตนเองเป็นเพื่อนกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รำนำ : “แม่รู้ไหมว่าเวลาไปเรียนนะ พอทุกคนรู้ว่ารำเป็นลูกคนใช้ เขาทำยังไงกับรำรู้ไหมแม่ ทุกคนแกล้งเอาขยะมาทิ้งที่โต๊ะรำทุกวัน ล้อรำบ้างแกล้งรำบ้าง หนาครำอยู่ที่มหาลัยอะแม่ เขายังไม่เลิกคบรำเลย จนรำต้องโกหกว่ารำจะมีบ้าน มีบ้านที่รวย เป็นลูกคนรวย เขาถึงจะคบรำนะแม่”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่ขาดความอบอุ่น เนื่องจากเคยถูกคนอยู่รอบตัวดูถูกมาเป็นเวลานาน ด้วยเหตุผลที่คนอื่นเห็นตนเองมีครอบครัวยากจน การที่ไม่ได้รับความเคารพนับถือเป็นคนมีสิทธิ์เสมอกันจากคนอื่นเพราะความยากจน ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงเกิดความคิดว่า ความรวยจะเป็นทิศทางที่ช่วยแก้ไขปัญหาละเลยระดับชนชั้นของครอบครัวตนเองทางเดียว จึงพยายามโกหกกว่าเป็นลูกคนรวยมีฐานะ เพื่อสร้างศักดิ์ศรีให้กับตนเอง

การเป็นผู้ที่ขาดความอบอุ่นเพราะกำพร้าพ่อตั้งแต่เด็ก ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงชอบหึงหวง พยายามก่อปัญหาขึ้นมาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชายที่ตนเองรัก มีความกังวลว่าจะถูกผู้ชายที่ตนเองพึงพามาตลอดเวลาดัดความสัมพันธ์เพราะผู้หญิงคนอื่น นอกจากนี้ เนื่องจากตัวบทของละครโทรทัศน์เรื่องนี้มาจากนวนิยายเรื่อง กระเช้าสีดา ที่ก่อกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2524 ซึ่งในสมัยนั้น กลุ่มบุคคลบางกลุ่มในสังคมไทยยังมีการแบ่งชนชั้นตามการประกอบอาชีพของผู้คน การประกอบอาชีพเป็นแม่บ้าน ก็ถูกมองเป็นคนชนชั้นต่ำในสังคม ตัวละครร้ายเพศหญิงเคยถูกคนอื่นทำร้ายจิตใจเนื่องจากเรื่องชนชั้น จึงกลายเป็นคนที่มีเป้าหมายที่จะยกระดับชนชั้นของตนเอง โดยใช้ทุกวิธีการ แม้จะเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้อง

2. ผู้ที่มีนิสัยไม่ดี

นิสัย คือ ความประพฤติที่เคยชิน ทำจนเป็นนิสัย ซึ่งจะมีทั้งนิสัยที่ดีและนิสัยที่ไม่ดี การเป็นผู้มีนิสัยไม่ดี ก็คือคนที่มีพฤติกรรมแย่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากจิตใจ เช่น เห็นแก่ตัว ชอบโกหก ไม่รู้จักพอ เป็นต้น ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นคนที่นิสัยที่ไม่ดี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เห็นแก่ตัว

เห็นแก่ตัว หมายถึง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เอาแต่ใจตนเอง คิดถึงแต่ตนเอง โดยทำอะไรไม่สนใจความรู้สึกของคนอื่น คนที่มีนิสัยเห็นแก่ตัว มักจะทำร้ายคนอื่นเพื่อได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา รำนำเป็นคนที่เป็นเห็นแก่ตัว กล่าวคือ รำนำมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคุณลือ ถูกคุณนุ่มตำว่าทำเรื่องที่น่าอับอายและผิดศีลธรรม แต่รำนำกลับไม่สนใจเรื่องศีลธรรม และยังพยายามใช้ความคิดเลวร้ายของตนเองเพื่ออธิบายให้การกระทำของตนเองเป็นสิ่งที่ถูกต้อง คุณนุ่มจึงได้ตอบรำนำว่ามีแต่คนเห็นแก่ตัวเท่านั้นที่ไม่เห็นความสำคัญของการมีศีลธรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณนุ่ม : “แกทำแบบนี้ แกไม่กลัวบาปเหรอ แกไม่อายเหรอ”

รำนำ : “บาปคืออะไรเหรอแม่ ศีลธรรมคืออะไรแม่ รำไม่เห็นรู้เลย นรกรอยู่ตรงไหนเหรอ สวรรค์ของร้านแม่ คือชีวิตที่มีความสุข ส่วนนรกรเหรอ ก็คือคนที่มันทำให้ตัวเองมีความสุขอย่างคนอื่นไม่ได้ มันก็เลยปั่นเรื่องนรกรขึ้นมาแม่ เพื่อให้มันรู้สึกดี ว่าที่มันไม่มีเหมือนคนอื่นนะ เพราะว่าคนอื่นมันแล้ว แต่มันนะ คือคนดีที่มีศีลธรรมในความเป็นจริงเหรอ ในหัวใจของมันนะ มันก็อยากแย่งทั้งนั้นแหละ มันก็อยากแย่งทุกคนทั้งนั้นแหละแม่”

คุณนุ่ม : “ไม่มีใครมีความคิดเลว ๆ อย่างนี้ได้หรอก นอกจากคนเห็นแก่ตัว ไม่อายต่อบาปบ้างเลย”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่มีนิสัยไม่ดีในลักษณะเห็นแก่ตัว กล่าวคือ ตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นคนที่ให้ความสำคัญกับความสุขของตนเอง โดยไม่นึกถึงผลประโยชน์และสิทธิถูกต้องตามศีลธรรมและชอบด้วยกฎหมายของคนอื่น ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงยอมรับจะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเอง เนื่องจากตัวละครร้ายเพศหญิงรักผู้ใหญ่เพศชายที่เป็นผู้ปกครองของตนเองมาตลอด จึงไม่ยอมให้ผู้หญิงคนอื่นได้รับความรักจากผู้ใหญ่เพศชายคนนั้นไป พยายามทำลายความสัมพันธ์ระหว่างคนอื่นแม้จะเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมก็ยอมรับ เอาแต่ใจที่ได้รับผลที่ตนเองอยากได้เท่านั้น

2.2 มีความฟุ้งเฟ้อ

ความฟุ้งเฟ้อ หมายถึง การใช้จ่ายเงินเกินขอบเขต ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินฐานะ การเป็นผู้มีความฟุ้งเฟ้อ มักจะเป็นคนที่อยากได้สิ่งของที่ไม่เหมาะสมตามฐานะของตนเอง ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* รำนำเป็นคนที่มีความฟุ้งเฟ้อ กล่าวคือ รำนำไม่พอใจสิ่งที่มีอยู่ในการใช้ชีวิตปัจจุบัน และบอกกับคุณนุ่นว่าชีวิตที่ตนเองปรารถนานั้น ต้องประกอบด้วยห้องนอนกว้างใหญ่ ตู้เสื้อผ้าราคาแพงและกระเป๋าแบรนด์เนมจำนวนมาก ซึ่งเป็นชีวิตที่รำนำไม่สามารถได้จากฐานะของตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รำนำ : “ฉันแม่ก็เลิกห้ามนู่นห้ามนี้สักที ถ้าแม่พอใจกับชีวิตแบบนี้ แม่ก็ทำไปเลย แต่ว่ารำไม่พอใจ ห้องของรำนี่มันต้องเป็นห้องนอนใหญ่ ๆ แม่ ตู้เสื้อผ้าของรำ ต้องเป็นตู้เสื้อผ้าราคาแพง ๆ ที่มีเสื้อผ้าแขวนเต็มไปหมด รำอยากได้กระเป๋าแบรนด์เนม ที่รำจะถือตอนไหนก็ได้ ไม่ซ้ำกันสักวัน”

(รำนำนึกถึงภาพที่ตนเองเคยแอบเข้าไปในห้องนอนและขโมยใช้กระเป๋าของคุณน้ำพิงค์)

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่มีนิสัยไม่ดีในลักษณะมีความฟุ้งเฟ้อ กล่าวคือ ตัวละครร้ายเพศหญิงมีความปรารถนาจะใช้ชีวิตอย่างหรูหรา รำรวย โดยสิ่งของที่ตัวละครร้ายเพศหญิงปรารถนาอยากได้นั้นเป็นการใช้จ่ายเงินเกินขอบเขตของครอบครัวตนเอง ตัวละครร้ายเพศหญิงอยากได้แต่สิ่งของที่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตนเอง มีความหวังในสิ่งที่ไม่สมควร เพราะตัวละครร้ายเพศหญิงประเมินคุณค่าของสิ่งของตามราคาและแบรนด์ ยิ่งราคาสูงและยิ่งแบรนด์ที่มีชื่อเสียง ก็เป็นสิ่งของที่ยิ่งมีคุณค่า โดยไม่นึกถึงสถานภาพและกำลังซื้อที่แท้จริงของครอบครัวตนเอง

2.3 ใช้ความสวยงามเพื่อหาประโยชน์

การใช้ความสวยงามเพื่อหาประโยชน์ หมายถึง ผู้หญิงใช้ความสวยงามของหน้าตาและร่างกายของตนเองเป็นเครื่องมือจับใจผู้ชาย เพื่อได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีผลดีต่อการใช้ชีวิต เช่น เงินทอง อำนาจ เป็นต้น ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* รำนำเป็นผู้หญิงที่ชำนาญในการใช้ความสวยงามเพื่อหาประโยชน์ กล่าวคือ รำนำมีความฝันจะพาแม่ไปมีชีวิตที่ดีกว่า แต่ใช้วิธีการบรรลุเป้าหมายที่หาผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่ ทั้งรวยและยอมรับให้สิ่งของที่ตนเองขอร้องทุกอย่าง โดยไม่พิจารณาความจริงใจของผู้ชายคนนั้น ยอมนอนด้วยแม่เพียงได้รู้จักกันไม่นาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- รำน่า : “รำจะพำแม่ไปมีชีวิตใหม่ ชีวิตที่ดีกว่าอย่างรำเคย
สัญญากับแม่”
- คุณนุ่น : “รำบอกแม่ได้ใหม่ รำพูดออกมาทั้งหมดนี้มันเป็น
ความจริงหรือ รำไปมี...”
- รำน่า : “ไปมีผิวใหม่หรือแม่ อ้อ รำพูดเรื่องจริง”
- คุณนุ่น : “รำ รำหายไปสองอาทิตย์เองอะ ไปรู้จักผู้ชายคนนี้ได้
ยังงัย ไปรู้จักที่ไหน แล้วไปนอนกับเขาอะ เราไว้ใจเขา
ได้แคไหน ฮะ”
- รำน่า : “แม่เชื่อรำนะ ผู้ชายคนนี้ได้ดีกว่าคุณอาตั้งเยอะ อย่าง
น้อย ๆ อะ เขาก็ให้ทุกอย่างรำขอ”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 12)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่มีนิสัยไม่ดีในลักษณะชอบใช้ความสวยงามเพื่อหาประโยชน์ พยายามใช้ความสวยงามภายนอกของตนเองเข้าหาผู้ชายที่มีทั้งเงินทองและอำนาจ ขอร้องทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนเองอยากได้จากผู้ชาย โดยใช้ร่างกายตัวเองเข้าแลก เพื่อบรรลุความฝันที่จะใช้ชีวิตให้ดีกว่าเดิมของตนเอง โดยไม่สนใจความถูกความผิด

การเป็นผู้ที่มีนิสัยไม่ดี ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นคนที่ไม่มีคุณสมบัติ เห็นความสุขของตนเองมีความสำคัญมากกว่าของคนอื่น อยากได้แต่สิ่งของราคาแพง ๆ ที่เกินความสามารถใช้จ่ายตามฐานะของตนเอง เพื่อสร้างภาพปลอมที่ดีกว่าภาพจริง แม้จะต้องใช้วิธีการขโมยใช้สิ่งของที่เป็นแบรนด์เนมของคนอื่น หรือใช้ความสวยงามของรูปร่างหน้าตาเป็นเครื่องมือยั่วผู้ชาย

3. ผู้ไม่มีศีลธรรม

ศีลธรรม เป็นกฎเกณฑ์ของสังคมระดับต้นสำหรับให้สมาชิกสังคมประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบสุข ซึ่ง วรชัย ทองไทย (2565) กล่าวว่า ศีลธรรม (morality) หมายถึง ความประพฤติที่ดีที่ขอบอันเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตในสังคม เมื่อคนในสังคมมีศีลธรรม สังคมก็จะอยู่เย็นเป็นสุข ดำรงอยู่และเจริญรุ่งเรืองได้ ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นคนที่ไม่มีศีลธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ผู้ชอบโกหก

การโกหก เป็นพฤติกรรมที่ตั้งใจกล่าวเรื่องที่ไม่เป็นความจริงทั้งหมด แต่ให้เข้าใจว่าเป็นความจริงทั้งหมด ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา รำน่าเป็นคนที่ชอบโกหก กล่าวคือ รำน่าโกหกกว่าตนเองเป็นเจ้าของบ้านหลังใหญ่ซึ่งที่จริงเป็นบ้านของคุณลือ เพื่อสร้างภาพของตนเองให้เป็นลูกของเศรษฐีฐานะ แต่คุณนุ่นออกมาเห็นรำน่ากลับถึงบ้านพอดี ก็สั่งให้รำน่าไปช่วยทำงานบ้านงานเรือนให้แก่เจ้าของบ้าน ทำให้รำน่าโกหกไม่สำเร็จ รำน่าจึงโกรธและส่งเสียงดังโวยวาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- คนขับ: “โห่ ชอบคุณมากเลยนะครับ นี่บ้านน้องหรือครับเนี่ย
หลังเบ้อเร่อเลย ถึงจะให้ทิปพี่ชะเยอะเลย”
- รำน่า : “ใช่จ๊ะ บ้านหนูสวยไหมพี่”
- คนขับ: “ถ้าแบบนี้ไม่สวยนะครับ บ้านที่พี่อยู่ก็ไม่ต่างจากบ้าน
หมาแล้วครับน้อง”

คุณนุ่น : “อ้าว รำกลับมาแล้วเหรอ ดีเลย ดีเลย นี้อรับเข้าไป
ตากเสื้อผ้าคุณ ๆ ให้แม่ทีนะ เสร็จแล้วก็ไปล้างห้องน้ำ
ด้วย ไปช่วยกันเนอะ”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ไม่มีศีลธรรมในลักษณะชอบโกหก กล่าวคือ ตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นคนที่พยายามพูดสิ่งที่ไม่ตามความจริง เพื่อสร้างภาพที่ดีมากกว่าภาพจริงของตนเอง ตัวละครร้ายเพศหญิงเคยถูกดูถูกมาเป็นเวลานานเนื่องจากการเป็นคนมีฐานะยากจน ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงเกิดความคิดว่าการเป็นคนร่ำรวย มีบ้านหลังใหญ่ จะทำให้คนอื่นเคารพนับถือมากกว่า จึงพยายามสร้างภาพของตนเองให้เป็นคนมีฐานะ โดยไม่ได้หาวิธีการที่ถูกต้องไปรังไร แต่ใช้วิธีการโกหกปิดบังความจริง เพื่อให้คนอื่นเข้าใจตามความต้องการของตนเอง

3.2 ไม่มีความกตัญญูทเวที

ความกตัญญูทเวที หมายถึง สภาพจิตที่รับรู้ความดี และยินดีที่จะกระทำความดีโดยศรัทธามั่นใจ คนที่ไม่มี ความกตัญญูทเวที จะไม่สนใจบุญคุณที่คนอื่นทำให้ตนเอง และไม่คิดจะทำความดีเพื่อตอบแทนคนมีบุญคุณด้วย ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีการกล่าวถึงรำน่าเป็นคนที่ไม่มี ความกตัญญูทเวที กล่าวคือ รำน่าไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณนุ่น แถมยังคิดว่าคุณนุ่นทำงานเป็นแม่บ้าน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ตนเองถูกคนอื่นดูถูก โดยไม่นึกถึงคุณนุ่นว่าเป็นแม่ที่พยายามทำงานแลกเงินเพื่อเลี้ยงตนเองจนเติบโตด้วยตัวคนเดียว ทำให้คุณนุ่นทั้งเสียใจและโกรธ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณนุ่น : “แกไม่ยากไต่ยีนแกก็ต้องฟัง ยังไงแกก็ต้องฟัง แกต้อง
เข้าใจ เข้าใจไหมฮะ มันเป็นความจริง แม่เป็นคนใช้
แม่ทำงานแลกเงิน แม่เลี้ยงแกมาด้วยตัวของแม่คนเดียว
เนี่ย จนแกโตขนาดนี้ฮะ แกควรภูมิใจในตัวแม่ ไม่ใช่มา
เกลียดอาชีพแม่”

รำน่า : “ก็เพราะอาชีพแม่นี้แหละที่ทำให้รำโดนคนดูถูก แม่รู้ไหม

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ไม่มีศีลธรรมในลักษณะไม่มี ความกตัญญูทเวที ตัวละครร้ายเพศหญิงไม่ให้ความเคารพนับถือแม่ ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่ ดูถูกอาชีพของแม่ ทำให้แม่ถูกทำร้ายจิตใจ เนื่องจากตัวละครร้ายเพศหญิงกำพ้อตั้งแต่เด็ก ทำให้แม่พยายามทุ่มเทความรัก ให้ทุกอย่างเท่าที่สามารถให้ได้ จึงทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงกลายเป็นคนที่คิดแต่ความรู้สึกของตนเอง โดยไม่เคยสำนึกบุญคุณของแม่

3.3 ไม่รู้จักพอ

การเป็นผู้ไม่รู้จักพอ หมายถึง คนที่ไม่รู้จักความพอประมาณ พยายามมองหาสิ่งที่ตนเองอยากได้อย่างไม่สิ้นสุด โดยไม่พิจารณาถึงความถูกต้อง และความจำเป็นของสิ่งนั้น ๆ ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีการกล่าวถึงรำน่าเป็นคนที่ไม่รู้จักความเพียงพอ กล่าวคือ รำน่าอารมณ์เสียเพราะถูกคุณลือดำ คุณนุ่นอธิบายให้รำน่าเข้าใจว่าคุณลือเห็นเขาสองคนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ถ้ารำน่าทำตัวดี ๆ คุณลือก็จะดูแลเขาต่อไปเหมือนเดิม แต่รำน่าไม่เจียมตัว และไม่พอใจที่คุณลือดูแลตนเองแค่นี้ฐานะเด็กในบ้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณนุ่น : “ก็เราไปยั่วโมโหเขาก่อนนะ คุณล้อเขาโกรธ เขาโมโห เขาก็พูดไปอย่างนั้นแหละ จริง ๆ เขาไม่ได้ดูถูกอะไรเราเลยนะ เขาให้เราสองคนเข้ามาอยู่ในบ้านด้วยซ้ำ แต่แม่ไม่เอาใจ”

รำนำ : “ก็เพราะว่าแม่เจียมตัวมากเกินไปไง”

คุณนุ่น : “เอาน่ารำ เราทำตัวดี ๆ ยังไงเขาก็ดูแลเรานะ”

รำนำ : “ดูแลเราฐานะคนใช้หรือแม่ รำไม่เอา ถ้าแม่พอใจสิ่งที่แม่ทำ แม่ทำไปเลย แต่สำหรับรำ มันไม่พอ มันไม่เคยพอสำหรับรำ”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ไม่มีศีลธรรมในลักษณะไม่รู้จักรักพอ ตัวละครร้ายเพศหญิงได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าของบ้านที่ตนเองอาศัยอยู่ นอกจากให้ที่อยู่อาศัยแล้ว ยังพยายามสนับสนุนตัวละครร้ายเพศหญิงให้เรียนจนจบ และมีความสามารถ มีสติปัญญาและมีชีวิตที่ดี ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็นหน้าที่ของเจ้าของบ้าน แทนที่จะขอบคุณและตอบแทนบุญคุณของเจ้าของบ้าน ตัวละครร้ายเพศหญิงกลับคิดว่าสิ่งที่เจ้าของบ้านให้ยังไม่เพียงพอสำหรับตนเอง ในความคิดของตัวละครร้ายเพศหญิง เจ้าของบ้านมีเงินมีทองอย่างมากมาย แต่ยกให้ตนเองแค่นี้เดียว การไม่รู้จักรักพอทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงพยายามตามหาสิ่งของของคนอื่นโดยที่ไม่ถูกต้อง

3.4 เป็นชู้กับสามีคนอื่น

การเป็นชู้ หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่คู่สมรส เป็นเรื่องที่น่าประณาม เพราะเป็นเรื่องที่ทั้งผิดกฎหมายและศีลธรรมทางสังคม ผู้หญิงที่เป็นชู้กับสามีคนอื่นจะถูกตำหนิว่าแย่งผัวชาวบ้าน เป็นคนเลวร้ายไม่มีศีลธรรม ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงตั้งใจเป็นชู้กับสามีคนอื่น กล่าวคือ รำนำรู้คุณลือกับคุณน้ำพิงค์เป็นสามีภรรยากันมาตั้งแต่แรก แต่ยังไม่พยายามยั่วคุณลือจนกระทั่งได้มีเพศสัมพันธ์กัน ทำให้คุณลือนอกใจคุณน้ำพิงค์ รำนำเลือกเป็นชู้ของคุณลือยังสัญญาว่าคุณลือว่าจะไม่ให้คุณน้ำพิงค์รู้เรื่องด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณลือ : “เดี๋ยวรำ เธอยังไม่ต้องพูดอะไรในตอนนี้ ฉันขอร้อง ฉันต้องรีบออกไปหาคุณพิงค์”

รำนำ : “คุณอาศัยตั้งแต่คุณพิงค์เถอะคะ ไม่ต้องคิดอะไรเกี่ยวกับรำ รำเป็นคนทีเลือกที่จะเป็นอย่างนี้เอง รำจะอยู่ส่วนของรำ คุณพิงค์จะไม่รู้เรื่องของเราคะ”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้หญิงที่ไม่มีศีลธรรมในลักษณะชอบเป็นชู้กับสามีคนอื่น ตัวละครร้ายเพศหญิงทำตัวเป็นผู้หญิงที่เห็นอกเห็นใจผู้ชาย พุดจาไฟเพราะอ่อนแอ ยอมรับเป็นความลับของผู้ชายที่มีคู่สมรสแล้ว ทำให้ผู้ชายหลงรักและมีความไว้วางใจในการนอกใจภรรยา ซึ่งตัวละครร้ายเพศหญิงไม่ถือการกระทำของตนเองมันไม่ถูกต้องตามศีลธรรมทางสังคม คิดแต่ทำตามใจของตนเอง

การเป็นผู้หญิงที่ไม่มีศีลธรรม ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงไม่รู้จักรักอภัย โทกเป็นเรื่องปกติ ไม่นับถือและไม่คิดจะตอบแทนผู้ที่มีบุญคุณต่อตนเอง ทั้งยังทำร้ายจิตใจของผู้ใหญ่ โดยไม่รู้จักรักเพียงพอ พยายามยั่วผู้ชายที่เป็นสามีคนอื่น เพื่อจะยกระดับชนชั้นของตนเอง

4. ผู้หญิงที่มีเสน่ห์

ผู้หญิงที่มีเสน่ห์ คือ ผู้หญิงที่มีลักษณะดึงดูดใจและทำให้คนอื่นรัก ซึ่งมักจะเป็นลักษณะที่มีความสวยงาม เข้ากับสังคมได้ง่าย และเอาใจผู้ชายเก่ง เป็นต้น ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นผู้หญิงมีเสน่ห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 มีความสวยงาม

ผู้หญิงที่มีความสวยงาม มีรูปร่างหน้าตาที่ดี มักจะได้รับความสนใจจากผู้ชายอย่างง่าย ทำให้ผู้ชายหลงรักและเชื่อฟังง่าย ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นผู้หญิงที่มีความสวยงาม ตัวอย่างเช่น

คุณพาทิให้คำแนะนำคุณเวไนยว่าสามารถให้รำน่าเป็นนางแบบได้ คุณเวไนยก็ชื่นชมรำน่าเป็นผู้หญิงที่มีความสวยงามมาก และมีศักยภาพในการเป็นนางแบบที่มีชื่อเสียงด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณเวไนย : “ไม่ใช่แบบนั้นหรอกครับ ผมไม่เห็นด้วยนะ ผมว่าคุณ
รำน่าสวย สวยมาก ผมเห็นตั้งแต่วันที่ผมวาดรูปให้กับ
คุณรำน่าแล้วอะ แล้วผมมั่นใจเลยนะว่า ถ้าคุณรำน่า
ได้เป็นนางแบบเนี่ย ดั่งไม่แพ้ใครแน่นอน”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้หญิงมีเสน่ห์เนื่องจากมีความสวยงามด้านรูปร่างหน้าตา ตัวละครร้ายเพศหญิงทำให้ผู้ชายสามารถจำตนเองได้ตั้งแต่พบเจอครั้งแรกเพราะหน้าตาสวยงาม และเป็นคนที่มีความสามารถในการเป็นนางแบบที่มีชื่อเสียงในสายตาของผู้ชายหลายคน ทำให้เห็นว่า ความสวยงามของตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ต่อผู้ชายอย่างมาก ซึ่งความสวยงามก็เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงได้รับความสนใจจากผู้ชายได้อย่างง่าย ทำให้ผู้ชายหลงรักและเชื่อฟัง จนกระทั่งยินยอมใช้ความสามารถและอำนาจช่วยให้ตัวละครร้ายเพศหญิงได้รับความสำเร็จ

4.2 เข้ากับสังคมได้ง่าย

การเข้ากับสังคมได้ง่าย จะมีผลดีในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม คนที่มีความชำนาญในการสนิทกับคนอื่นในสังคม มักจะขยายเครือข่ายสัมพันธ์ของตนเองได้อย่างง่ายและเร็ว ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา มีการกล่าวถึงตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นผู้หญิงที่เข้ากับสังคมได้ง่าย ตัวอย่างเช่น

รำน่าได้รู้จักกับคุณเวไนยเป็นเวลาแคว้นเดียว แต่คุณเวไนยก็มาหารำน่าถึงที่พัก พร้อมรับประทานอาหารเข้ากับรำน่าสองคนทำท่าทางสนิทกันมาก ทำให้คนอยู่รอบตัวรู้สึกสองคนได้รู้จักกันมาเป็นเวลานาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รำน่า : “ไม่เป็นไรค่ะ เคี้ยวข้าวให้ค่ะ”

คุณเวไนย : “อ้อ”

คุณอำพน : “อืม คุณรำน่านี่เขาสนิทกับคนง่ายจังเนอะพี่เนอะ นี่พี่
เชื่อไหมว่าถ้าผมไม่ได้เป็นคนพาคุณรำน่าไปเจอเวไนย
เนี่ย ผมคงคิดว่าสองคนนี่เขารู้จักกันมานานแล้ว”

คุณรติ : “นั่นนะสิเนอะ รำน่าสนิทกับคนง่ายจัง”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้หญิงมีเสน่ห์เนื่องจากสามารถเข้ากับสังคมได้ง่าย การมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นผู้หญิงที่จับสายตาของผู้ชายได้อย่างง่าย อีกอย่างตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นผู้หญิงที่เข้าถึงได้ มีความชำนาญในการพูดคุยและการสื่อสาร จึงทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงสามารถสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมได้อย่างรวดเร็ว การมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีก็กลายเป็นเครื่องมือที่ตัวละครร้ายเพศหญิงใช้ในการยกระดับชนชั้นของตนเอง

4.3 เอาใจผู้ชายเก่ง

ผู้หญิงที่เอาใจผู้ชายเก่ง มักมีลักษณะที่ถูกใจผู้ชาย เข้าใจความคิดและความต้องการของผู้ชาย สามารถทำให้ผู้ชายมีความพึงพอใจ จนกระทั่งได้รับความเชื่อและความไว้วางใจจากผู้ชาย ในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* มีการกล่าวถึงรำนำช่วยท่านจรินทร์ก่อเรื่องเพื่อใส่ร้ายท่านตรัย ซึ่งเป็นคู่แข่งด้านการเมืองของท่านจรินทร์ รำนำเข้าใจความต้องการของท่านจรินทร์ และพยายามทำแม้จะเสี่ยงตายเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จที่ดีกว่าท่านจรินทร์วางแผนไว้ ทำให้ท่านจรินทร์ชื่นชมและไว้วางใจได้อย่างรวดเร็วดังตัวอย่างต่อไปนี้

ท่านจรินทร์ : “เธอรู้ไหม เธอทำให้ฉันตกใจมากเลยนะ ฉันเพียงแค่อยากจะให้เธอสร้างสถานการณ์เพื่อที่จะให้ท่านตรัยเสียชื่อ แต่ฉันไม่นึกเลยจริง ๆ ว่าอยู่ ๆ เธอก็กระโดดลงมาเลยอย่างนั้นอะ ถามจริงเถอะ ตอนนั้นอะเธอคิดอะไรอยู่”

รำนำ : “รำคิดว่า ถ้ารำต้องการให้คนเชื่ออะคะ รำต้องทำอะไรที่เสี่ยงตายต่อหน้าคนเยอะ ๆ เพราะว่าคงไม่มีใครคิดว่าร้ายอมตายเพื่อโกหก ถูกไหมคะท่าน”

ท่านจรินทร์ : “เธอนี้เป็นผู้หญิงที่ฉลาด กล้า ฉันชอบ”

(กระเช้าสีดา 2554 : ตอนที่ 12)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้หญิงมีเสน่ห์เนื่องจากเอาใจผู้ชายเก่ง ตัวละครร้ายเพศหญิงเป็นคนที่ทั้งฉลาดและมีความกล้าหาญ เข้าใจความต้องการของผู้ชายที่เล่นการเมือง คือ สร้างภาพให้คู่แข่งเป็นคนที่ไม่ดีร้าย ไม่สุจริต จนกระทั่งเสียกำลังสนับสนุนจากประชาชนในสังคม ตัวละครร้ายเพศหญิงนอกจากทำตามคำสั่งของผู้ชายแล้ว ยังพยายามทำให้ได้รับผลสำเร็จอย่างเต็มที่โดยเสี่ยงชีวิตของตนเอง สุดท้ายก็ได้ผลอย่างดีและได้รับการชื่นชมจากผู้ชายกลายเป็นคนโปรดของผู้ชายที่มีอำนาจ

การเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงสามารถใช้ความสวยงามของตนเองในการดึงดูดความสนใจจากผู้ชายที่ร่ำรวยและมีอำนาจ การมีความชำนาญในการสนทนากับคนอื่นได้ง่าย มีประโยชน์ต่อการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงสามารถขยายเครือข่ายทางสังคมของตนเองได้อย่างง่ายและเร็ว จนกระทั่งมีความสะดวกสบายในการได้รับโอกาสที่ทำให้ชีวิตของตนเองดีขึ้น นอกจากนี้ การที่ตัวละครร้ายเพศหญิงมีความสามารถเอาใจผู้ชายเก่ง ทำให้ผู้ชายที่มีอำนาจเชื่อใจและไว้วางใจได้อย่างเร็ว จนกระทั่งยอมรับช่วยยกระดับชนชั้นของตัวละครร้ายเพศหญิงให้สูงขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์ที่เรื่อง *กระเช้าสีดา* พบว่าตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่ขาดความอบอุ่นเนื่องจากกำพร้าพ่อและถูกเพื่อนร่วมเรียนดูถูก การเสียพ่อไปตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงต้องเติบโตในครอบครัวที่ไม่มีความสมบูรณ์ กลายเป็นคนที่ขาดความอบอุ่นจากผู้ใหญ่ที่เป็นเพศชาย จึงทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงเห็นความรักจากผู้ใหญ่เพศชายเป็นสิ่งที่ตนเองพึงพาในการใช้ชีวิต และจะเกิดอารมณ์เสียดายในเมื่อมีผู้หญิงคนอื่นเข้ามาใกล้ชิดผู้ใหญ่นั้น และพยายามทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงคนอื่นและผู้ใหญ่นั้นด้วย การเป็นผู้เคยถูกดูถูก ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงมีความคิดการแบ่งชนชั้นในสังคม มีแต่กลายเป็นคนมีชนชั้นสูง ร่ำรวย ถึงจะได้รับความเคารพจากคนอื่น จึงกลายเป็นคนที่มีวัตถุประสงค์จะยกระดับชนชั้นของตนเอง ยอมรับใช้ทุกวิธีการ แม้จะเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้องเพื่อบรรลุเป้าหมายของตนเอง

เนื่องจากเป็นผู้ที่ขาดความอบอุ่น ส่งผลกระทบให้ตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ที่มีนิสัยไม่ดีในลักษณะที่เห็นแก่ตัว มีความฟุ้งเฟ้อ และใช้ความสวยงามเพื่อหาประโยชน์ ตัวละครร้ายเพศหญิงให้ความสำคัญกับความรู้สึกและความสุขของตนเองมากกว่าคนอื่นที่อยู่รอบตัว อยากรได้แต่สิ่งของราคาแพง ๆ ที่เกินความสามารถใช้จ่ายตามฐานะของตนเอง เพื่อสร้างภาพปลอมที่ดีดีกว่าภาพจริง แม้จะต้องใช้วิธีการขโมยใช้สิ่งของที่เป็นแบรนด์เนมของคนอื่น หรือต้องใช้ความสวยงามของรูปร่างหน้าตาเป็นเครื่องมือยั่วผู้ชาย

นอกจากนี้ ตัวละครร้ายเพศหญิงยังประเมินคุณค่าของสิ่งของตามราคาและแบรนด์ ยิ่งราคาสูงและยิ่งแบรนด์มีชื่อเสียง ก็เป็นสิ่งของที่ยิ่งมีคุณค่า โดยไม่นึกคิดสถานภาพและกำลังซื้อที่แท้จริงของครอบครัวเอง ตัวละครร้ายเพศหญิงยังมีภาพแทนเป็นผู้ไม่มีศีลธรรมในลักษณะที่ชอบโกหก ไม่มีความกตัญญูต่อบุคคลที่ไม่รู้จักพอ และเป็นชู้กับสามีคนอื่น ตัวละครร้ายเพศหญิงไม่รู้จักอาย โกหกเป็นเรื่องปกติ ไม่นับถือและไม่คิดจะตอบแทนผู้ที่มีบุญคุณต่อตนเอง แกรมยังทำร้ายจิตใจของผู้ใหญ่ โดยไม่รู้จักเพียงพอ พยายามยั่วผู้ชายที่เป็นสามีคนอื่น เพื่อจะยกระดับชนชั้นของตนเอง

ตัวละครร้ายเพศหญิงยังมีภาพแทนเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ในเหตุผลที่มีความสวยงาม เข้ากับสังคมได้ง่าย และเอาใจผู้ชายเก่ง ทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงมีความสามารถทำให้ผู้ชายหลงรักและเชื่อฟังอย่างง่าย ซึ่งก็ช่วยทำให้ตัวละครร้ายเพศหญิงได้รับความสำเร็จโดยใช้ประโยชน์ของความสามารถและอำนาจของผู้ชายที่หลงรักตนเอง

จากภาพแทนของตัวละครร้ายเพศหญิงข้างต้นมีทั้งลักษณะเชิงลบ ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นที่ลักษณะนิสัย และยังมีลักษณะเชิงบวก คือการมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม ทำให้เห็นว่า ผู้ประพันธ์ให้ความสำคัญและคุณค่ากับลักษณะภายในมากกว่าลักษณะภายนอก โดยภาพแทนที่ดีที่สุด แต่แท้จริงเป็นคนร้ายกาจ

งานวิจัยภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์ที่เรื่อง *กระเช้าสีดา* ผลการวิจัยพบว่าตัวละครร้ายเพศหญิงมีภาพแทนเป็นผู้ร้ายที่มีลักษณะนิสัยไม่ดี และเป็นผู้ที่ไม่มีศีลธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสนาะ เจริญพร (2549) ที่กล่าวว่า ภาพแทน เป็นภาพจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่น่าเสนอผ่านวรรณกรรมในฐานะที่เป็นภาพจำลองนั้น โดยสร้างขึ้นจากการปรุงแต่ง และขบเน้นคุณลักษณะบางอย่างจากความจริงตามคติ ความเชื่อ และค่านิยมบางประการ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในภาพแทนหนึ่ง ๆ จึงร่วมกันทำหน้าที่สื่อความหมายและคุณค่าอย่างใดอย่างหนึ่งในเชิงสังคมวัฒนธรรมเกี่ยวกับสิ่งนั้น ภาพแทนมิได้เป็นเครื่องบ่งชี้ความจริงว่าความจริงเป็นเช่นไร แต่บ่งบอกให้ทราบว่าผู้คนในสังคมมีความเชื่อ ความคาดหวัง และให้ความหมายคุณค่าต่อสิ่งที่น่าเสนออย่างไร ซึ่งภาพแทนตัวละครร้ายเพศ

หญิงมีลักษณะเป็นการปรุงแต่งเพราะละครโทรทัศน์เป็นเรื่องที่ปรุงแต่งขึ้นมาจากชีวิตของบุคคลในสังคม ทำให้เห็นถึงการตัดสินคุณค่าของสังคม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “เขาให้ฉันเป็น ‘นางร้าย’”: ภาพแทนและการกระทำของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ประเภทตบจูบ (2562) ของ อนัญญา บุตรตัน, มณีรัตน์ งานพิรพงศ์ และ สุรพงษ์ ยิ้มละมัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ภาพแทนนางร้ายคือ การเป็นผู้หญิงที่เป็นมือที่สามของความรัก เพราะในละครโทรทัศน์มักจะนำเสนอตัวละครนางร้ายให้มีลักษณะขาดคุณธรรม มีการกระทำผิดศีลธรรมตามสังคมกำหนดไว้ ทำให้ตัวละครนางร้ายสามารถมีบทบาทเป็นแบบอย่างทางด้านลบแก่คนในสังคมได้

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา แก้วเทพ. (2545). สื่อและวัฒนธรรมศึกษากับสังคมไทย. *รัฐศาสตร์สาร*, 23(3), 50 - 95.

วรชัย ทองไทย. (2565). *ศีลธรรม*. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2566 จาก

<https://www.theprachakorn.com/newsDetail.php?id=639>

เสนาะ เจริญพร. (2549). *ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทอง*. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

องอาจ สิงห์ลำพอง. (2557). *กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

อนัญญา บุตรตัน, มณีรัตน์ งานพิรพงศ์ และ สุรพงษ์ ยิ้มละมัย. (2562). “เขาให้ฉันเป็น ‘นางร้าย’”: ภาพแทนและการกระทำของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ประเภทตบจูบ. *วารสารนวัตกรรมการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน*, 7(1), 43 - 61.

เอกรัฐ เลหาทียาณิชย์. (2551). *ภาพแทน*. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566 จาก

<https://phdcommunication.wordpress.com-representation/>